

Zsákfalvi Riporter

Önszerveződő közösségek

Mindannyian színes közösségi életre vágyunk, és vannak, akik meg is teremtik maguknak. E havi számunkban is bemutatunk párat: szemétszedés, Fesztivár, House Piknik, Könyvklub, Jazzfeszt, bevásárló közösség, de tulajdonképpen a szülők által létrehozott Waldorf iskola is az alapítók közti kapcsolatra épül. Példájuk arra ösztönöz minket, hogy bátran valósítsuk meg az ötleteinket, mert hamar fogunk hozzá társakat találni.

Elnökségi összegzés

2097 Csoport Egyesület: választás utáni régi-új célok – 4. old.

Izzik a galagonya

Ismerjük meg szívünk gyógy-növényét – 15. old.

House Piknik és Jazzfeszt

A lassan hagyománnyá váló rendezvények alapítói bátor falulakók – 2. old.

Futni Borosjenőn

Dózsa Gábor motivációs karcolata – 12. old.

A Faluház bérlői

Körülnéztünk az egykori tantermekben – 8. old.

Bach és Michael Jackson

Balina Gyula zongorista, zenetanár Japánban is a Pilisbe vándorolt – 10. old.

Győztes kertek

Bekukkantottunk falunk legszebb konyhakertjeibe – 9. old.

Új iskolánk van

Nehézségek ellenére valóvá vált a Waldorf álom – 6. old.

Juci az Ottóról

Németh Juci beszámolója Keresztény Tamás csecsemőszínházáról – 16. old.

A lehetőségek faluja – de mi ez a zaj?

Tojóktól a House Piknikig, jazz a pékségben

Tavaly, kora nyáron volt az első buli a szőlősben, amelyet újabb és újabb House Piknik követett – mára már mondhatni, hagyománnyá vált, hasonlóan más lelkesedésből, önerőből szervezett rendezvényhez, mint például a Jenői Szalon, a Jazzfeszt, a Jenői Kockavetők, amelyek szintén falunk életét színesítik.

írta:
Gál Böbe
ujsgag@2097.hu

fotó: Frivaldszky Bernadett

Sokan ismerik és fogyasztják a faluban egy helyi vállalkozó tyúkjainak tojásait, amelyekből a rászorulóknak ingyenesen is rendszeresen kapnak. Sokakat zavar, mások viszont kedvelik a nyaranta többször megrendezett House Pikniket. Azt viszont kevesebben tudják, hogy e két „üzlet” ugyanazon fiatalember fejéből pattant ki.

Csató Richárd született pilisborosjenői, anyukája, nagymamája, kislánya és felesége is itt él. A júliusi House Piknik idején a színpad mögött beszélgettünk Ricssal.

Csató Ricsi a hobbijából csinált üzleti vállalkozást. „Fiatal, húszas éveimben sokat jártam szórakozni, a kedvencem a house zene, így olyan bulikba jártam, ahol house zene ment. Később, ahogy a munka, család mellett az éjszakai élet kezdett megterhelővé válni, az éjszakai bulik helyett nappali partikba kezdtem járni, mert a szórakozásról lemondani mégsem akartam” – avat be Ricst a kezdetekbe.

Fő munkája a tojógyártás; tízezer tyúkot tart, amivel eleinte itt helyben, majd az üzlet növekedésével egy Mátyás vásárolt ingatlanon foglalkozik. „A munkából eredő feszültséget nyaralás helyett nappali partikon, city matinékon vezetem le. Aztán a bulik során összebarátkoztam rengeteg DJ-vel, partiszervezővel, és rájöttem, hogy ez engem is érdekelne, és elkezdtem nappali house-bulikat szervezni. Miután itt lakom a faluban, kézenfekvő volt, hogy helyben kezdjem el” – árulja el, honnan jött az ötlet.

Az első buli egy szerencsétlen technikai és időjárási malőr miatt kicsit hangosra sikerült, ennek tapasztalatait azóta beépíti, és a rendezvényei kapcsán külön figyelmet fordít a helyi érdekek figyelembevételére. Úgy választja a helyszínt, a hangtechnikát, hogy a lehető legkevésbé legyen zavaró az itt lakóknak, külön gondoskodik buszjáratról Csillaghegyről a parti utáni esti hazajutás segítésére. Ricst a rendezvényt főleg a Facebo-

„house party szakmában” tekintélye van. Az csak egy szerencsétlen véletlen, hogy a helyi lakosokat nem különösebben vonzza a house zene.

El kell áruljam, hogy magam sem voltam képen: az első house-partira tavaly azzal a tudattal indultam el, hogy house party magyarul házibuli, aztán közeledve a helyszínhez esett le, hogy ez a House nem az a house. Utánaolvastam és ezt találtam: „A

tempó jellemez. A műfajt az 1980-as években hozták létre Chicago underground zenei kultúrájának DJ-i, amikor a szubkultúrához tartozó DJ-k elkezdtek a diszkó daloknak mechanikusabb lüktetést és mélyebb basszust adni. A diszkó, electro, funk, synthpop és az R&B stílus leszármazottja. Tipikus hangszere a szintetizátor, dob gép, sequencer, sampler.” (Forrás: Wikipedia)

A júliusi bulin (az augusztusi végi esemény lapzártá után kerül megrendezésre) az időjárás ugyan nem volt túl kegyes, de 4-500 fő részt vett a rendezvényen, akik között nemigen lehetett helyi fiatalot látni. „A helyi fiatalok manapság inkább bemennek a városba szórakozni, drum and bass zenét hallgatnak. Örölnék, ha többen jönnének a faluból is, de ha nem érdekli őket, akkor sincs okom idegeskedni. Mindig vannak, akik panaszkodnak a hangos zene miatt, de évente néhányszor ki lehet bírni, nem sértünk semmiféle szabályt, ízlés dolga, ki mit szeret” – magyarázza, miközben a helyi fiatalokat keresem a piknikezők között. Kétségtelen, hogy a piknik szervezője kitett magáért: tiszta és rendezett volt a helyszín, ügyeltek az apró részletekre (csikkgyűjtők, újratöltős poharak, mobil vécé), biztonsági emberek figyeltek, és a közönség soraiban sem láttam „gyanús” alakot, másnapra minden tiszta volt.

Dr. Horti István, a település jegyzője megerősítette, hogy a júliusi

”

Adott a lehetőség a helyi rendezvényeken való részvételre, és éppen úgy adott a saját ötletek megvalósításának lehetősége

A 2019-es B52 Jazzfeszt fotó: Kádár Viktor

kon hirdeti, nagy hangsúlyt fektet a kommunikációra, és sikerült elérnie a house zene rajongóit: mára a

house zene egy elektronikus zenei műfaj, amelyet négy negyedes ritmus, illetve 120 és 130 BPM közötti

house-partival kapcsolatban nem merült fel probléma, kulturáltan zajlott. Elmondta, hogy kormányrendelet szabályozza a szabadtéri zenés-táncos rendezvények biztonságos megrendezésének szabályait, azonban 1000 fő alatt nincs szükség engedélyre. Este 10 óráig zajkorlátozás sincs, egyébként pedig az együttélés alapvető szabályait mindenki köteles betartani, szükség esetén a jegyzőhöz lehet fordulni birtokvédelemért. „Érkezett néhány lakossági megkeresés a rendezvényt követően, de szabálysértést nem tapasztaltunk, a rendőrség is rendben talált mindent a rendezvényen” – mondta.

pont alapján engedélyezzen vagy megtiltsa. Az önkormányzat részére egyébként különösebb anyagi előnyt nem jelent egy ilyen több száz fős rendezvény, a piknik kapcsán a szokásos behajtási engedélyből néhány tízezer forint bevétele lett.

Vass Lászlót, a Fenntartható Fejlődés és Településfejlesztési Bizottság külső tagját és településfejlesztési szakembert kérdeztem, hogyan illik egy ilyen viszonylag szűk réteget vonzó house-piknik a település arculatába, van-e a településnek kimondott arculata, készült-e valamiféle felmérés, mi lenne a kívánatos helyi szabadidősprogram-forma

sával a települési stratégia kialakításán, ami reményeink szerint a közeljövőben folytatódni fog, de még nincs elfogadott stratégia” – mondta. Vass László a helyi önszerveződő csoportokban hisz, amelyek szép számmal működnek is a településen. Abban egyetértünk, hogy tinédzser- és huszonéves korunkban mi magunk sem vágytunk az otthon és nyugton maradásra; ez a korosztály minden világot látni, tapasztalni, lásson-halljon minél többet, semmi baj nincs azzal, ha a házhoz jövő house-parti nem az ő műfajuk. Ettől még korlátozni, betiltani nem lehet és nem is kell. Persze az jó hír lenne, ha a helyi fiatalok helyben is találnának számukra érdekes programokat – erre jelenleg is számos példa van, például a vármakettnél évente megrendezett Fesztivár, a fiatalok zenei fesztiválja, vagy a Dalárda, azaz a fiatalok közös, népdaléneklős bandája, a most alakuló Ifi klub és még jó pár egyéb.

Madaras Zoltán, a B52 Jazzfeszt egyik önkéntes szervezője szintén a saját zenei kedvence, a jazz köré szervez ősszel fesztivált (lapzártá után a szervezők az esemény elhalasztását választották a járványhelyzetre való tekintettel) a 2097 Csoport Egyesület csapata tagjaként. Ők kifejezetten közösségépítés céljából, nem profitorientáltan, helyieknek szervezik a hasonló létszámú jazzfesztivált harmadik éve. „A minőségre és helyi értékekre helyezük a hangsúlyt, és a saját ízlésünket és mércénket követjük. Olyan jazz-zene-szeket hívunk, akiket szeretünk, olyan helyi borászok borait kínál-

juk, akiknek a bora nekünk ízlik, és helyi vendéglátókat hívunk. Kalákában építjük fel a helyszínt, találkozóhelyet szervezünk, ahol jellemzően itt lakó középkorúak találkozhatnak, beszélgetnek, jól érzik magukat, és mellesleg közben minőségi, kellemes jazz-zenét hallgatnak” – foglalja össze a jazzfesztivál koncepcióját.

A Jazzfeszt szervezői beengednek „idegeneket” is, de kimondottan helyben hirdetik, és kifejezetten helyieknek szól. Miután helyiek vannak jelen, a támogatottsága is nagy, tapasztalata szerint nem nagyon érkezik panasz a hangoskodás, forgalom miatt.

A house-hoz hasonlóan a jazz is megosztó műfaj, kicsit szeretni vagy kicsit nem szeretni nem lehet. Mégis, mindkét program közel azonos tömeget vonz.

Minden vállalkozó kedvű helyi fiatal és kevésbé fiatal számára adott a lehetőség a helyi rendezvényeken való részvételre, és éppen úgy adott a saját ötletek megvalósításának lehetősége. Ahogy Ricsi a house zenére bulizós hobiját a tojásüzlete mellett sikeresen létre tudta hozni, Zoltán pedig szintén kedvtelésből szervezi a jazzfesztivált, más is megteheti, hogy a saját hobiját programmá szervezi. Lehet népzene, rockzene vagy bármilyen kategóriában, de éppúgy lehet egyéb programokat is szervezni, a győgyöngygyűjtéstől a sportrendezvényeken keresztül a tudományos programokig bármit, helyiek és nem helyiek részvételével. Bátraké a szerencse, és ha a kereslet-kínálat találkozik, sikeres lesz!

fotó: House Piknik Pilisborosjenő Facebook oldal

A House Piknik magánszemély tulajdonában lévő területen volt, amelyet a rendezvény idejére a szervező kibérelt. Elvi lehetősége sincs az önkormányzatnak arra, hogy magánterületen szervezett rendezvényeket korlátozzon, matematika, zenei stílus, egyéb szem-

a helyi fiataloknak, és szükséges-e egyáltalán a helyi fiatalok szórakoztatásán gondolkodni.

„Tudomásom szerint pontos igényfelmérés nem készült. Elkezdődött egy együtt gondolkodás még 2018-ban Gauder Péter vezetésével, több helyi bevoná-

Kis-Kövér
SÖRÖZŐ

Pilisborosjenő Templom utca 3.

**NAPI MENÜ,
FRISSENSÜLTEK**

Igény szerint hétfőig is
veszünk fel rendelést

0626-369-252

Ingyenes kiszállítás Üröm és
Pilisborosjenő területén!

**KLÍMATISZTÍTÁS
AKCIÓ!**

CSAK 3 500 Ft
pilisborosjenői lakcímkártyával

GUMI-PROFI
1037 Budapest,
Csillaghegyi út 22.
Időpont foglalás:
+36 1 430 6767
www.gumi-profi.hu

Az ár
tartalmazza:
✓ Fertőtlenítés
✓ Szagtalanítás
✓ Penészmentesítés
✓ Atkaírtás

**INGATLANT VENNE, ELADNA?
SEGÍTEK!**

- Kitűnő ügyvédi háttér, kedvező díjakkal
- Szakmailag profi, összetartó csapat
- Ügyfélközpontú szemlélet
- Díjmentes hitelügyintézés
- Ingatlanértékbecsles

SPEKTRUM
Ingatlaniroda

Révész Ildikó
+36 70 777 6339
revesz.ildiko@spektrumingatlaniroda.hu

www.spektrumingatlaniroda.hu
f spektrumingatlaniroda

A 2097 Csoport hírei

Mindennapjaink a választások után

Vajon mennyire érdeklik a nem egyesületi tag olvasókat e civil szervezet belső ügyei, tervei, elképzelései? Nem tudhatjuk – mindenesetre, ez az írás efféle dolgokról fog szólni.

A 2097 Csoport Egyesület idei tevékenységéről írni a Zsákfalvi Riporterbe – erre jött a felkérés a szerkesztőktől. Igaz ugyan, hogy a Zsákfalvi az Egyesület lapja, de a célközönsége a falu teljes lakossága.

Egyesületünk életében mérföldkő volt 2019. október 13-a. Alig két évvel megalakulásunk után sikerrel vettük az önkormányzati választásokat: programunk és jelöltjeink elnyerték a választók, pilisborosjenői polgártársaink bizalmát. Ezáltal reális lehetőség nyílt arra, hogy olyan projektjeink is megvalósulhassanak, amelyeket a mostani önkormányzat talán jobban értékelt, mint az elődje. A választási eredmény tükrében az Egyesület átgondolta működését és meghatározta új prioritásait.

Az első konkrét feladat a tisztújítás volt, amelyre két okból is szükség volt: egyrészt a korábbi vezetőség és a legaktívabb egyesületi tagok közül kerültek ki az új önkormányzati képviselők, másrészt időközben a tagság is jelentősen bővült (idén a taglétszám tovább növekedett). Tavaly novemberben a tagság új elnökséget választott, és megállapodott abban, hogy a következő időszaknak két prioritása van:

Segíteni az önkormányzat munkáját minden olyan területen, ahol erre igény és – civil szervezetként – lehetőség van.

Folytatni a civil szervezeti tevékenységet (az önkormányzati projektektől függetlenül) olyan projektek megvalósításával, amelyek az Egyesület célkitűzéseinek és alapelveinek megőrzését szolgálják.

Az elmúlt 10 hónapot tekintve az látszik, hogy e két prioritás közül az első volt a hangsúlyosabb, nyilván nem véletlenül: az új önkormányzat olyan mennyiségű problémával szembesült, amelynek keze-

léséhez igencsak elkel a segítség. A problémahalmazra számítottunk is, nem véletlenül toborozta az Egyesület a szakértői csapatot már jóval a választások előtt. E nyolcvanfős csapat döntő többsége ténylegesen ki is vette a részét

Azt látjuk, hogy az önkormányzat mostanra jelentős mértékben leküzdötte a megörökölt problémahalmazt, konszolidálta a polgármesteri hivatal működését, és arra számítunk, hogy mostantól még több energiával folytatja választási programunk megvalósítását. Ebben feltétlenül számíthat az Egyesület segítségére.

a feladatokból, jellemzően önkéntes munka formájában: egyesek önkormányzati bizottsági tagságot vállaltak, mások az új honlap tervezésében segítettek. Voltak, akik pályázatok előkészítésén dolgoztak, megint mások a Hírmondó újjáélesztésén, és a példák még hosszan sorolhatók.

Mindezek mellett az egyesületnek arra is maradt energiája, hogy saját civil projektjeit továbbvigye. A leglátványosabb ilyen projekt maga az újság, amelyben ez a cikk is megjelenik, a Zsákfalvi Riporter. A 2097 Csoport Egyesületnek jelenleg a lapja a legnagyobb és legköltségesebb projektje: a meg-

valósításához idén már hozzájárul az önkormányzat is a nyomdaköltségek finanszírozásával, továbbá – hirdetések formájában – nagyszámú helyi vállalkozó, valamint – a legfontosabb – sok-sok önkéntes cikkíró, szerkesztő, terjesztő stb.

Népszerű platform az egyesület által működtetett és moderált 2097 Falufórum Facebook-csoport. Egyesületi projekt a B52 Jazzfeszt is, amelyre idén – immár harmadszor – már lapzártá után, előreláthatólag szeptember 12-én került volna sor, de a járványhelyzetre való tekintettel az elhalasztása mellett döntöttünk. Az adománygyűjtés szintén kiemelt civil projekt; az elmúlt hónapokban célzottan, a koronavírus okán nehéz helyzetbe került családokhoz gyűjtöttünk, sikerrel. Köszönet érte minden adakozónak!

A folytatásban is e két prioritás határozza meg az egyesületi te-

írta:

Madaras Zoltán
a 2097 Csoport
Egyesület elnökségének tagja

vékenységeket. Tagjaink és támogatóink továbbra is részt vesznek önkormányzati projektekben és kezdeményezésekben. Azt látjuk, hogy az önkormányzat mostanra jelentős mértékben leküzdötte a megörökölt problémahalmazt, konszolidálta a polgármesteri hivatal működését, és arra számítunk, hogy mostantól még több energiával folytatja választási programunk megvalósítását. Ebben feltétlenül számíthat az Egyesület segítségére. Készülünk arra, hogy aktívan részt vegyünk a településfejlesztési koncepció és stratégia kidolgozásának hamarosan újrainduló folyamatában, hiszen ebben az egyesületünk korábban is jelentős, kezdeményező szerepet vállalt. Ugyancsak részt kívánunk venni a faluközpont-stratégia kidolgozásában, és lehetőségeinkhez mérten támogatjuk a faluházprojekt megvalósítását.

Egyesületi projektként folytatjuk a Zsákfalvi Riportert, jövőre is tervezünk jazzfesztivált, remélhetőleg a már megszokott kora nyári időpontban, továbbá egyéb kulturális programokat is, például a Jenő Szalont. Folytatni szeretnénk a már megkezdett fasorprojektjeinket, és dolgozunk további zöldítési ötleteken, amelyek immár a falu belső területeit célozzák meg.

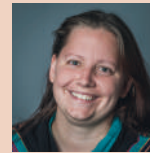
Új és még nagyon friss kezdeményezésünk egy őszi fesztivál ötlete. Ezt széles körű összefogással gondoljuk megvalósítani, önkormányzattal, művelődési házzal, helyi civil és szakmai szervezetekkel és művészekkel. Jövő ősszel lenne az első alkalom, bízunk benne, hogy sikerül felkelteni a faluközösség érdeklődését, és együtt megvalósul ez a terv is.

Aki többet szeretne megtudni a 2097 Csoport Egyesület tevékenységéről, annak javasoljuk, hogy keresse fel a honlapunkat a www.2097.hu címen.

Könyvklub alakult

Az olvasás apropóján ismerkedünk egymással

írta:
Antal-Kövári
Veronika
ujzag@2097.hu

Mi ihlette, hogy legyen könyvklubunk? Az első ok a film volt, a Könyvklub – avagy az alkony ötven árnyalata. (Kedves Olvasó, ha még nem láttad, akkor ajánlom, nézd meg). A másik, ami még engem motivált, hogy a gyerkőcök mellett kevés időm jut arra, hogy olvasni tudjak a mese-könyveken kívül mást is, viszont nagyon hiányzott, hogy olvassak. Hiszen azonkívül, hogy egy könyvvel bármilyen országot bejárhatunk időkorlát nélkül, karbantartja az agyunkat is, de olyan jó kibeszélni is, hogy mi tetszett az adott könyvben, vagy mi nem.

A könyvklub úgy működik, hogy a találkozó előtt kb. 1 hónappal megbeszéljük, hogy melyik könyvet szeretnénk elolvasni. A beérkezett javaslatokból szavazással választjuk ki, hogy mit olvassunk. Ezt követően a találkozóiig mindenki elolvassa a könyvet, amelyet utána közösen kibeszélünk.

Miért jó egy könyvklubhoz tartozni? Ez nehéz kérdés, és nincs jó válasz, de a legjobb megfogalmazás

fotó: Frivaldszky Bernadett

a találkozón hangzott el: hogy olyan ritkán van, hogy elolvas az ember egy könyvet, és azt valakivel ki tudja beszélni. Itt ezt meg tudjuk tenni, sőt nem is egy, hanem egyenesen tíz emberrel meg tudjuk osztani az élményünket.

Egy olyan könyvet sikerült első könyvnek kiválasztani – Krusovszky Dénes: A fiúk országa – novelláskötet –, amely nagyon mély gondolatokat képes kiváltani az olvasóból.

Mindenkiből másféle érzelmeket váltott ki. Számomra azt, hogy mennyi minden múlhatna a kapcsolataink, mennyi olyan apróság mellett elsiklunk, ami fontos lehet a másoknak. Voltak olyanok is, akikre nyomasztólag hatott a könyv, valaki egy részét tudta csak elolvasni, voltak olyanok is, akik falták az oldalakat. Ebből is látszik, hogy mindannyian mások vagyunk, másképp látjuk akár ugyanazt a könyvet is.

Hogy milyen volt az első könyvklub? Szerintem senki nem gondolta volna, hogy ennyi ideig maradunk; már bezárt a pékségünk is, pedig nem későn kezdtünk. A találkozói elején megbeszéltük, hogy ki milyen típusú könyveket szeret, aztán ötleteket adtunk, hogy még miket érdemes elolvasni. Itt mindenki elővette a kis jegyzetfüzetét, és bőszen jegyzetelt, igen, a hagyományos papír és ceruza is előkerült. Aztán a könyvre terelődött a szó – magukkal ragadtak minket az érzelmek, és csak beszéltünk és beszéltünk, hihetetlen mélységeig jutottunk. Olyan dolgokat érintettünk, amelyeket valószínűleg a könyv hatása nélkül, hétköznapi beszélgetéseink során nem érintettünk volna.

Nagyon nehéz minden elfogultság nélkül beszélni arról, hogy milyen is volt az első találkozó. Aki kíváncsi, olvassa el a következő hónap könyvét (Fredrik Backman: A nagymamám azt üzeni, bocs), és jöjjön el a találkozóra!

Fesztivároztál idén?

Jövőre érdemes kipróbálni

Ez a rendezvény igen nagy tömegeket tud megmozgatni, ráadásul rengeteg fiatal vesz rajta részt évről-évre. Poros Gergely, a fesztivál egyik főszervezője a következőképpen fogalmazta meg célkitűzésüket: „A rendezvény célkitűzése az, hogy a helyi fiataloknak nyújtson olyan alternatívát a kikapcsolódásra, ahol rendezett, természetközeli és kulturált körülmények között tudnak szórakozni, együtt jól érezni magukat.” A Fesztivár ráadásul rendkívül környezettudatos módon valósult meg. A hulladék szelektíven lett gyűjtve, s minden résztvevőnek felhívták a figyelmét arra, hogy hozzon magával poharat, amelyből fogyaszt az este folyamán. A rendezvény színvonalának emelkedéséhez nagyban hozzájárult az is,

hogy külső forrásokat is be tudott vonni a szervező csapat, ugyanis idén fordult elő először, hogy Pilisborosjenő Község Önkormányzata is támogatta rendezvényt. A színpadon hagyományos élő-, illetve elektronikus zene is hallható volt.

Három zenekar lépett fel a professzionálisan felépített színpadon

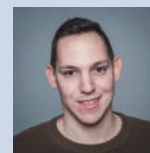
az este folyamán: A Rézeleje Fanfárosok, akik a moldvai népzene elemeit vegyítik a román népzenei

elemekkel, mely számomra kissé „balkánosan” hat, nagyszerű volt hallgatni. Emelett pedig két könnyűzenei rockegyüttes is fellépett az este folyamán, aminek következtében olykor különösebb nehézség nélkül visszarepülhettünk néhány évtizedet az időben, de alternatív stílust is tapasztalhattunk, már amennyire az én zenei nem túl kifejtett érzékem helyesen segített ezt meghatározni. A két együttes a Vahúr csodát lát, illetve a NoiseFilter volt, mindkettő igazán tehetséges zenészeket tudhat sorai között. Az elektronikus palettát pedig a Backyard Party, DjMathias és a No Sleep Club szélesítette. Valóban kel-

mes volt hallgatni, minden egyes fellépő valami újdonsággal rukkolt elő, unatkozni nem volt időnk. De

amikor éppen nem zenét szeretünk volna hallgatni, lehetőség volt részt venni az úgynevezett várjátékokban, mely valójában sörjátékok takart. A sportolni vágyók pedig a felállított röplabdapályát használhatták. Koraeste a színpad előtt pedig sörjoga volt. Pontosan azt takarja, amit a neve is sugall: különböző jogamozdulatok kíséretében kellett kortyolgatni a nedűből. Az rendezvényen a Hajnali Sörfőzők csapata is jelen volt, így akik helyi kézműves sört szeretnek volna fogyasztani, megtehették azt. Mindenkit biztatok, hogy a hetedik alkalommal is jöjjön el, vagy ha idén kimaradt, jövőre látogasson el mindenképp, mert igen ritka, hogy ilyen kulturált rendezvényen vehetünk részt a természet lágy ölén.

(A cikk Poros Gergely, a Fesztivár egyik főszervezőjének segítségével készült el.)

írta:
Molnár András
ujzag@2097.hu

Waldorf-iskola épül falunkban

fotók: Kádár Viktor

Beszédes nevet kapott az új intézmény

Beszélgetés a Szent Márton Waldorf Iskola alapításának történetéről Ocskay Eszter osztálytanítóval, Jordán Éva és Fülöp László alapító szülőkkel.

írta:
**Nevelős-Forgács
Ildima**
ujzag@2097.hu

Az elmúlt hónapok egyik legtöbb vitát kiváltó kérdése volt, hogy mi legyen a régi iskola sorsa. Az előző testület egyik képviselője hívta meg a Waldorf-közösséget, hogy a megürült, régi iskolaépületet töltsék meg élettel, és apránként felújítva, bővülve vegyék bérbe, hogy ott hosszú távon nyolcosztályos iskola működjön. Az új testület a falu szükségleteit és igényeit figyelembe véve, számos más tevékenységnek helyet adva az immáron Faluház-nak nevezett épületben, négy évre indulási lehetőséget biztosít a régi iskola emeletén az újonnan alapított Szent Márton Waldorf Iskolának.

Zsákfalvi Riporer: Hogyan születik egy új iskola?

Ocskay Eszter: Nagyon izgalmas folyamat, mert a Waldorf-iskolák a világon mindenhol szülői kezdeményezésből születnek. Szülők, akik a saját gyermekeik nevelésén, oktatásán gondolkodnak, egymásra találnak, és megpróbálják megteremteni azokat a feltételeket, amelyekből aztán iskola születhet.

Jordán Éva: Már majdnem két évvel ezelőtt, az óvodai működés kapcsán, újabb módszertan után keresve, szülőként elkezdtünk egy Waldorf-intézményekről szóló könyvet feldolgozni. Egy maroknyi csapattal annyira lelkesek lettünk, hogy felmerült, hogy az óvoda után iskola is születhetne ebből a munkából. Amikor Peltzer Ferenc képviselő úr felhívott bennünket, hogy milyen jó lenne, ha itt iskola lehetne újra, az még egy picit löketet adott, hogy ha más is ezt gondolja, akkor lehet, hogy többen is örülnének ennek. Egyesületünk elnökénél és mozgatórugójánál, Verba Juditnál kötődött össze a sok impulzus és együtt elkezdtuk meghatározni a támpontokat: falusias jelleg, a közösséggel való együtt dolgozás, nyitottság a falu felé, egy biodinamikus gazdálkodás lehetősége – nagy terveink voltak, és közben egyre többen csatlakoztak hozzánk.

ZSR: Helyileg honnan jöttek össze a szülők?

JÉ: Borosjenőről és Ürömről, leginkább olyanok, akiknek volt már kötődése az óvodához, de megjelentek olyanok is, akik helyiek, és hallottak rólunk. Fontos fordulóponthoz jutottunk, amikor az osztálytanítót, Esztert megtaláltuk, és tavaly nyáron igent mondott, mert azt mondtuk, hogy csak ak-

tott el, hogy nem sokáig gondolkotam, azt mondtam, próbáljuk meg. Első évben kell egy osztálytanító, szükség van nyelvtanároknak és még egy pedagógusnak, a Waldorf mozgásművészeti tanításhoz, majd felmenő rendszerben minden évben egy-egy újabb osztálytanító csatlakozik, valamint a későbbi évfolyamokon további

”Ha elkezdhetjük a munkát, akkor végre tudunk valamit mutatni a falunak, hogy hogyan ünnepelünk együtt, hogyan látogatjuk az időseket – előtte még csak beszélni tudunk ezekről.

kor tudunk iskolát alapítani, ha van mellettünk egy olyan tanár, aki ezt velünk együtt csinálja, mert egyikünk sem tanár. Az épülettel kapcsolatban akkor kezdtük el az önkormányzattal komolyabban az egyeztetéseket.

ZSR: Hogyan találtatok osztálytanítót? Hányan fognak tanítani az iskolában?

OE: Egyszer csak felhívott egy szülő telefonon, és elhívott egy beszélgetésre. Én éppen végigkísértem egy osztályt 7–14 éves korukig, és a Waldorfban ezután általában van egy pihenő éve a pedagógusnak. Meghallgattam az elképzeléseiket, és a szülői elkötelezettségük olyan csodálattal töl-

szaktanároknak lesz majd szükség. Nem adtunk fel álláshirdetéseket, mégis a találkozások, beszélgetések kapcsán megtaláltuk a szükséges kollégákat. Jó, hogyha az emberben van bizalom a jövő felé, hogy amire szüksége van, az egyszer csak meg fog teremtni.

ZSR: A Faluház-koncepció megszületésével, többször a startvonalra visszatérve, hosszas egyeztetés kezdődött az épületbérletéről. Hogy éltek meg ezt az időszakot?

OE: Nehéz volt az eredeti elképzelésektől elszakadni. Én elképzeltem az ideális pedagógiai helyzetet, a képviselők pedig hozták a saját nézőpontjukat, és

fotók: Kádár Viktor

a rugalmasságot gyakorolni néha nem könnyű. De most, ha végigjárom a tereket, ugyanúgy bele tudom engedni a pedagógiai fantáziámat. Nagyon jó volt ott lenni a falugyűlésen, szép volt látni ezeket a nagyon idős embereket, ahogy a szívükben hordozzák a falut és a fiatalokat, akik kérdeznek, érdeklődnek. Kívülállóknak soha nem fogunk tudni teljes körű tájékoztatást adni, hogy lássák, hogy jóakarattal vagyunk itt a faluban. Az nehéz, hogy vannak pletykák, amik furcsán szólnak, de bízom benne, hogy ezek elsimulnak, vagy át tudnak majd alakulni. Ha elkezdhetjük a munkát, akkor végre tudunk valamit mutatni a falunak, hogy hogyan ünnepünk együtt, hogyan látogatjuk az időseket – előtte még csak beszélni tudunk ezekről. Ezenfelül az alapítói szándék is az, hogy a falu szerves része legyen az iskola. Arról nem is kell beszélni, hogy gyerekek közelében lenni miért életadó és megújító... még akkor is, ha néha hangosak, és nem mindig a felnőttek elvárásainak megfelelően vannak jelen.

ZSR: Ahhoz képest, hogy a faluban az a hír járta, hogy minden előre le volt zsírozva, mikor is kaptatok igent az épületrész használatára?

JÉ: Minden határidőn túl, márciusban kaptunk pozitív választ. De nem volt B tervünk, mert körülnéztünk, és másik, igazán nekünk való épületet helyben nem találtunk. Emellett párhuzamosan tovább kellett vinni a folyamatokat, hogy az egyéb engedélyeket beszerezzük, és hogy igenle-

ges válasz esetén szeptemberben tanulókkal indulhasson el a tanév.

OE: Abban megállapodtunk, ha nem sikerül, akkor egy nagyon szép búcsú keretében elválnak útjaink. Alapvetően bizalmunk volt a jövőben: ha Waldorf-iskola akar születni Pilisborosjenőn, akkor Waldorf-iskola fog születni.

ZSR: Többen tartanak tőle, hogy zárt közösség vagytok, akik maguknak élnek, és akik miatt csak több lesz a parkoló autó, egyébként is van már itt iskola...

JÉ: Kezdetektől azt szerettük volna, hogy minél több helyi családnak lehessen választási lehetősége ez az iskola. Sokan csodálkoztak azon, hogy miért tartunk már szülői esteket, holott még nincs épület, de ez pont azért kellett, hogy a családokat időben tájékoztatni tudjuk. Ezek az előadások is nyitottak voltak a falu felé, például „A média hatása a gyermekekre” című előadás. A biodinamikus

gazdálkodást is a faluval közösen képzeltük el, ami akár elláthatja a helyi óvodát és iskolát is ételmisszerűen. Most 24 gyermekből tíz pilisborosjenői, de várhatóan az óvodához hasonlóan évről évre egyre több lesz a helyi gyermek. A parkolással kapcsolatban azt kértük a családoktól, hogy a falu elején vagy végén tegyék le az autót és sétáljanak, a helyiek vagy biciklivel, vagy gyalog érkezzenek.

ZSR: Hogyan néz ki a Waldorf-iskola épülethasználati terve?

JÉ: Az első évben az emelet egy részét béreljük, a második évben kicsit többet, aztán harmadik-negyedikre belakjuk a teljes felső szintet. A kertből a Budai út felőli, egybefüggő tágas terület a miénk a foci pályával kivételével, innen lesz a bejáratunk is. Az alapítói kör elhatározása, hogy saját iskolaépületet szeretne építeni. A tájékozódás már el is kezdődött, hogy hol tudnánk telket venni. A saját kezű munkájából születik ez az iskola, és mivel a gyerekek is ott vannak körülöttünk, azt látják, hogy anya és apa takarít az óvodában, építi az iskolát, varrja a tolltartót. És ezt minden szülő megteszi, ezáltal közösség születik, amelynek nagyon jó a tagjának lenni, és a gyerekeknek csodajó példa ez.

ZSR: Laci, nektek az egyik gyermeketek a helyi Német Nemzetiségi Általános Iskolába jár, a második gyermeketeket a Waldorf Iskolába íratjátok. Miért döntöttetek így?

Fülöp László: Mert tetszik a szemlélet, az oktatási módszer,

hogy az egyéni képességek fejlesztésére fókuszál, hogy a gyerekek tudjon önállóan gondolkodni, csapatban dolgozni az egymással való versengés helyett. Nem csak a lexikális tudás a fontos, hanem az, hogy ezt a gyakorlatban is alkalmazni tudják. Az nagyon pozitív, hogy a közös rendezvények által a gyerekek már ismeri a társait, már a kapcsolatokat építi ki, és mi is megismertük a szülőket. Többször voltam SZMK-s korábban, de itt nem csak pár szülő aktív, itt mindenki együtt dolgozik, és keresi, hogy miben tud segíteni.

OE: Én Szentendrén élek, de teljesen lenyűgözött, hogy ezek az emberek mennyire szeretik a falujukat, általuk én is egy kicsit átélhetem a pilisborosjenőiséget, és szeretném is elkötelezni magam ebben az irányban. Nem mondom, hogy ez egy könnyű év volt, de egyszer csak azt láttuk, hogy megszületnek a dolgok szép sorjában: vannak tanárok, gyönyörű nagy családi kör, a kisgyermek körülről, az óriási nyárfa az udvaron, az önkormányzat által rendbe tett épület.

Tours-i Szent Márton egykoron egy késő esti járórszolgálatból hazatérőben didergő koldussal találkozott. Megegett rajta a szíve, ezért köpenyét kardjával kettévágta és az egyik felét a koldus vállára borította.

Azzal, hogy őt választották az iskola névadójának, a cselekvő szeretetet állították példának nemcsak a gyerekek, hanem az egész falu elé.

Tárnai Ferenc
REGISZTRÁLT
VILLANYSZERELŐ

teljeskörű
épületvillamossági szerelés
ELMŰ-ÉMÁSZ-EON
ajánlott szerelő

0620-455-3188
tarnaiferenc88@gmail.com

Horkol? Van megoldás
NightLase® lézeres
horkolásgátló terápia

Műtét nélkül, gyorsan, fájdalommentesen
szünteti meg a horkolást, 3x30 perces kezelés

horkolasgatlal-centrum.hu

Istenhegyi
Magánklinika
Horkolásgátlás
Centrum

Bejelentkezés: +36 30 480 2455

Mandellbrot
PÉKSÉG

MÁR HÁZHOZZÁLLÍTÁSSAL IS
0630-972-38-15

KOVÁSZOS KENYEREK,
MINŐSÉGI ALAPANYAGOKBÓL
KÉSZÜLT PÉKSÜTEMÉNYEK.
HELYI KÉZMŰVES TERMÉKEK. KÁVÉ

Rövidhírek

■ GÁL ATTILA FALUSZERETETE

A 2017 Falufórumon olvashattuk és saját szemünkkel tapasztalhatjuk, hogy a pilisborosjenői lakótársunk, Gál Attila úgy érkezett meg nyugat-magyarországi nyaralásáról, hogy elhatározta, hogy az ott tapasztalt aktív lokálpatrióta hozzáállást fogja maga is gyakorolni a falunkban. Egyrészt fényképes beszámolóban mutatta be az ottani jó gyakorlatokat, másrészt kamerájával helybéli közterület-szépítő megoldásokat örökít meg, harmadrészt árgus szemekkel keresi azokat a közterületeket vagy magánházak előtti területeket, amelynek gondozására a – kapacitás hiánnyal küzdő – gondnokságnak vagy – esetleg idős, beteg – lakóknak nem volt lehetősége, és egyedül vagy többedmagá rendbe teszi.

■ ÁTADTÁK A FOCIPÁLYÁT

Az önkormányzat, az MLSZ és a Pilisborosjenői USC mellett a 2017 Csoport Egyesület önkéntesei és más civilek is – név szerint kiemelve: Aczél Ferenc, Forgó Szilárd, Mihályfi Attila, Fiák István, Komlós Tibor, Buzás István, Bozsódi Borbála, Bényi Attila, Selmecei Tamás, Gáspár Erik, Borók György és végül, de nem utolsósorban Tömöri Balázs – nagy szerepet játszottak abban, hogy olyan új létesítményünk legyen, amely már a megnyitón lehetőséget biztosított arra, hogy a falu apraja-nagyja egy remek hangulatú délutánt tölthessen el közösen sportolva, szurkolva. Pályázati anyagot készítettek elő, amely a képviselő-testület elé került, megkönnyítve döntésüket. Számba vették a lehetséges összes elrendezést, rengeteg szempontot szem előtt tartva. Számtalan találkozót szerveztek annak érdekében, hogy minden a lehető leggyorsabban megvalósuljon. Talajmechanikai vizsgálatot rendeltek meg és felügyeltek minden folyamatot, hogy ne csússzunk ki az időből. Elindították a világításhoz szükséges elektromos hálózat kiépítésének ügyintézését, mely másfél-két hónapon belül meg is valósul. Saját munkájukat félretéve elkészítettek egy olyan részletes pályafeltüntetési- és vízelvezetési tervet, amelyről a műszaki ellenőrnek leest az álla, és az építőknek változtatni sem kellett rajta. Minden fontos dokumentumot és dokumentációt a végletekig menően elő- és elkészítettek úgy, hogy az önkormányzatnak minél könnyebb dolga legyen. Végül pedig részt vettek a pályaaavató ünnepség megszervezésében is. Köszönet érte!

■ SOMFAI VIKTOR ÚTKARBANTARTÁSA

A heves esőzések következtében nagy mennyiségű murva mosódott le az Ezüst-hegyi és Szent Donát utakra, balesetveszélyessé téve azt. Lakótársunk saját gépjárművel nekilátott és megtisztította az úttestet a kialakult halmoktól. Köszönjük szépen!

Kik vannak most a régi iskolában?

Vagy az új Faluházban?

Mostanság kézzől kézre adják a kilincset a régi iskola Fő út felőli fehér ajtó bejáratánál. Sorakoznak az autók a négy parkolóhelyen, előtte, mellette és a járdán is. Látszik, hogy van élet odabenn. Na, de mégis kik mennek oda, és miért? Körülnéztünk az egykori tantermekben.

A baba-mama klub az egyik legrégebbi „bérlelője” a régi iskolának. Április 1-jén ünnepeltük a megnyitás egyéves évfordulóját. Nyáron aztán az alakuló Waldorf-iskola- és Faluház-projektek folyamányaként a klub új termet kapott, amelyben augusztus elejére nagyjából minden a helyére került, de birtokba venni még nem tudtuk. Egy szavazás eredményeként, amíg a vírushelyzet megkívánja és amíg az időjárás engedi, maradunk a játszótérre, a természetben.

De csukjuk be most képzeletben magunk mögött a baba-mama klub ajtaját, és nézzünk körül a régi iskola folyosóin! A szomszédságunkban Pavluska Zsuzsanna tart fejlesztő, ún. alapozó torna-foglalkozásokat óvodásoknak és kisiskolásoknak. Az általános iskola egykori tanítónője a gyermekek mozgáson keresztül történő fejlesztésében találta meg új hivatását.

A másik falszomszédunk hamarosan Jonathan Ouisse lesz, ő is költözik, hiszen egy ideje már a régi iskolában rendezte be műtermét. A francia festőművész 10 éve lakik Magyarországon. Főleg Franciaországban vannak kiállításai. A festményei figuratívak, szürrealisak, a reneszánsz és a street art inspirálja. Két kislány apukája, akik, elmondása szerint, sokszor besegítenek az alkotómunkába.

A felesége is ott bérel termet a folyosón. Talán az ő neve többek számára ismerős: Tollas Ági kangatrainer. A kanga – Ági leírása szerint – a nők életét végigkísérő mozgásforma, hiszen a várandósokra szabott PreKangától kezdve a szülés utáni regenerációt segítő hordozós kanga át a zsírérgető KangaBurnig mindenféle változata létezik. Ági órarendje zsúfolt és változatos, mindenki megtalálja benne a számára megfelelőt. Az anyukák biztosan, hiszen minden óra a babák jelenlétében, sőt némelyik a részvételükkel zajlik.

Sokan tudják, hogy a bejárat ajtó mellett lévő félköríves épületrészben kapott helyet a református imaház, az ajtóval szemben pedig a jótékonyági bolt várja a vevőket minden szerdán este és szombaton reggel. Reméljük, hogy a járványhelyzet miatt elhalasztott Ifi klub megnyitóját sem várta sokáig magára. A régi iskolában alkotja csodálatos képeit Rósa Márta festőművész is, egy másik helyiségben pedig Tasi János iparművész készít modelleket. Néhány egykori osztályterem raktárként funkcionál most, így például a Duna Művészeti Egyesület fellépőruhái is ott kaptak helyet. Az

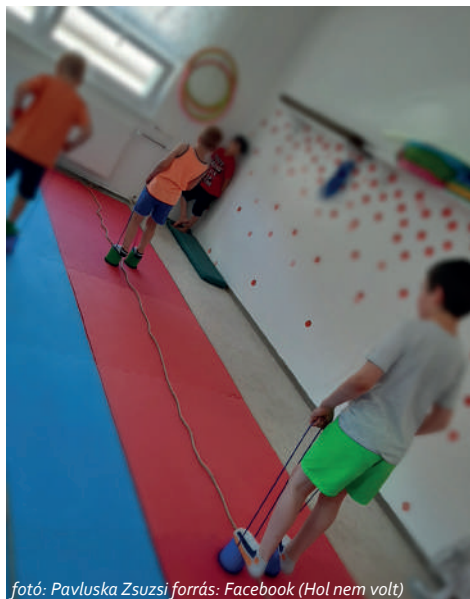
■ írta:
**Viszkocsil
Veronika**
ujzag@2017.hu

épület kihasználtsága folyamatosan növekszik, hamarosan újabb bérlelők is érkeznek.

Mikor először léptem be az épületbe az iskola elköltözése után, csend volt, szürkeség, és a szél által besodort faleveleken keresztül kellett átlépkednem. Öröm látni, ahogy a magára hagyott épület újra megtelik hanggal, fénnel, étellel, gyerekekkel és felnőttekkel.

Jonathan Ouisse - forrás: facebook.com/jonathan.ouisse

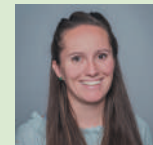

fotó: Pavluska Zsuzsi forrás: Facebook (Hol nem volt)

Legszebb konyhakertjeink

A „Jenői csipegetős kert” és a „Szerelemkert” nyert

Márciusban, a világjárvány begyűrűzésekor igyekezett az Önkormányzat kitárlani olyan otthoni, hasznos közösségi tevékenységeket, amelyek lefoglalják a lakosokat a hosszú, kényszerűségből otthon töltött hetekben. Csonka Írisz élménygazdag beszámolója.

írta:
Csonka Írisz
ujzag@2097.hu

A „könyvet házhoz”, a „Pilisborosjenő fél évszázada – meséld el írásban”, a „Pilisborosjenő ízei – gyűjtsük össze a falu receptjeit” kezdeményezések mellett találtunk egy országos programot, amelyhez lelkesen csatlakozott Pilisborosjenő Község Önkormányzata is. „A legszebb konyhakertek – Magyarország legszebb konyhakertjei” programot Sári Kovács Szilvia, Karcag alpolgármestere hozta létre 2013-ban, azóta több mint 76 ezren szorgoskodtak a programba benevezett kertekben országsszerte. Ehhez csatlakozott idén Pilisborosjenő is.

Pilisborosjenőn már idén, a csatlakozás évében 10 kiskerttulajdonos nevezett a programra. Július 23-án vonultunk ki két zsűritársammal a kerteket szemlézni.

A zsűrit harmadmagammal alkottam dr. Rodics Katalin, termesztett növényeink sokszínűségével foglalkozó kutató-biológus, agrár-természetvédelmi szakemberrel és Fekete Éva kertészmérnökkel, a helyi kertészet tulajdonosával. Megállapítottuk, hogy minden kiskert a maga nemében páratlan, ezekből kettőt az országos versenyen való részvételre is érdemesnek tartottunk, és be is adtuk a megmérettetésre a pályázatukat. Volt olyan kert, ahol kertészmérnökkel, sőt növénydoktorral találkoztunk, volt, akinél három generáció is részt vett a kiskert mindennapi feladataiban.

Két kertet emeltünk ki a 10 kert közül. Az egyik kiválasztott kis-

kert, a „jenői csipegetős” tulajdonosa Balázs Nelli pszichológus, meseterapeuta. Az egyik legszebb konyhakerttel rendelkező pilisborosjenői pályázóval arról beszélgettünk, hogy mit hoz az ember életébe a kertészkedés, miért érdemes belefogni. Így vélekedik ő erről: „A kertészkedés terápiás eszköz, minden korosztálynak ad valamit. Tanítja a gondoskodást, a munkát, a kudarcok kezelését és az öröm megélését. A régi paraszti kertek növényvilága, a virágok és zöldségek keveredése tudja a legtöbb örömet, sikerélményt, szépséget nyújtani. Ezt lehet nagyon piciben, egyetlenegy ágyással is kezdeni!” Nelliék 13 éve költöztek

Balázs Nelli kertje

nosai Repcsin Zsófi és Szamuelcsik Gyuri 1 éve élnek Pilisborosjenőn, életükben először veteményeznek, és csodálatos, hagyományos stílusú kiskertet hoztak létre. A zsűri egyöntetűen úgy határozott, hogy ezt a kertet is felterjeszti az országos versenyre. Zsófi 7 hónapos várandósan vetette el a magokat, és mire a zsűrizésre került a sor, már a háromhetes, pici lányát tartotta a kezében az általuk csak „szerelemkertnek” nevezett portán. Zsófi és Gyuri is a szüleiktől látták a veteményezés tudományát, nem gondolták volna, hogy a sok gyerek kori gazolással és locsolással töltött unalmas órák után

Fotók: Csonka Írisz

szeretett falunkba, kertjét évről évre mindig szépítgeti és egyre nagyobb területen veteményez is, hogy mindennek legyen hely. Nelli úgy szerette volna, hogy ahogy cseperednek a gyerekei, egyre többet legyenek a kertben, ahhoz pedig csábítani kell őket. Próbálta úgy összeválogatni a fákat, bokrokat, zöldségféléket, hogy a legkorábbi tavaszi naptól a legkésőbbi őszi napig mindig legyen valamilyen csipegetnivaló. Így lett a kert neve „Jenői csipegetős kert”.

A másik, a pilisborosjenői zsűri által kiemelt kert tulajdo-

séges és nagyon finom!” Gyuri séfként tizenévig első osztályú éttermet vezetett, ezért kiválóan tudja felhasználni a különböző fűszernövényeket, a paradicsomfajták széles választékát Zsófi legnagyobb öröme.

Jövőre szeretnénk még színesebbé tenni a programot, hogy ne csak mi, zsűritagok lássunk a kerítésen belülre, hanem szeretnénk

jobban összehozni a kertszerető pilisborosjenőieket, minél több veteményezőt megismerni és köszönteni a Legszebb konyhakertek projektünkben. Dolgozunk rajta,

Gyuri és paradicsomjai

hogy még színesebb, még több embert megmozgató programot hozzunk létre. Ehhez szívesen vesszük az ötleteiket, amelyeket a programok@pilisborosjeno.hu-ra várunk.

A helyi verseny eredményhirdetése szeptember 26-án lesz, előreláthatólag a Szűréreális nevű rendezvényen. Az országos versenyen pedig szoríthatunk a mi két, a fentiekben bemutatott pilisborosjenői veteményesünknek.

Bachtól Michael Jacksonig

Balina Gyula – az optimista zongorista

Volt kántor Kispesten, szmokingos bárzongorista Norvégiában, játszott nagynevű zenészekkel, fest, verseket ír. Évek óta a zenetanításnak él, emellett zenét szerez, és mindennap legalább két órát gyakorol. Balina Gyula szenvedélye, hobbija, élete a zene.

írta:
Demény Rózsa
ujsag@2097.hu

fotó: Kádár Viktor

Gyula ezért inkább a szólózenegoristák szakmailag „magányos” életét választotta. Mindig szeretett a maga ura lenni. 1984-től két éven át a Balatonon zenélt egy hotelben, mígnem egy ügynök norvégiai álláslehetőséget kínált fel számára. Következett tíz év külföld, először a skandináv ország, aztán Svájc, majd Anglia és Németország, valamint az USA és Kanada között, Hollandia, Japán. Sok tapasztalat, kaland, még egy óceánjáró balesetét is túlélte.

Minden útról van egy albuma, amelyben helyet kapnak az adott országról készített fotók, képeslapok, és minden beragasztható emlék. Ezeket lapozgatva meséli tovább, hogy személyesen találkozott Mike Oldfielddel. A U2 együttes frontembere, Bono megtapsolta, amikor bluest játszott Amszterdamban, egy elegáns étteremben. McCoy Tyner amerikai jazz-zongorista pedig azt mondta neki: „You have a good touch!” („Jó a billentésed!”) Ez nagy elismerés volt a legendás művésztől.

Ám a külföldi utazgatások alatt végig honvágya volt. Japánban született a következő verse, amelyben vágyakozva említi a Pilist, bár akkor még semmilyen kötődése nem volt a faluhoz.

Amikor hazajött, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán elvégezte a zenetanári szakot,

Kispestre költözött, és a gyáli Kodály Zoltán zeneiskola zongoratanára lett. Onnan járt kirándulni a Budai-hegyekbe, a Pilisbe. Egy ilyen alkalommal bűvölte el a havas Köves-bércen megcsillanó napfény. „Mesebelinek láttam a tájat. Egyszer a leendő házunk előtt is elsétáltam, ránéztem, és azt gondoltam, hogy na, nekem ilyen sosem lesz” – meséli. De lett, és azóta is mindennap kirándul. Gyakran

látni túrabotjával és kiskutyájával, amint az utakat róják a faluban és a határában. Kedvenc célpontja a Nagy-Kevély, de számára Budapest is nagy élmény, gyakran kirándul a Várba, vagy csak barangol Pest utcáin, a Duna-parton.

Balina Gyula: Színes város (2005)

Balina Gyula tizenhét éves korától zongorázik hivatásszerűen, a fejében annyi darab van, hogy Hollandiában napi hat óra zongorázással két héten át sem kellett ismételnie egyik művet sem. Még mindig talál új kihívásokat, most Rahmanyinov műveivel ismerkedik. Örök optimistának tartja

*Japán szép, csak kár, hogy nincs itt a Tisza.
Japán szép, csak kár, hogy nincs itt a Duna.
Japán szép, csak kár, hogy nincs itt Buda.*

*Japán szép, csak kár, hogy nincs itt a Pilis.
Japán szép. Csak kár, hogy nincs itt Pest is.
Japán szép, csak kár, hogy nem vagy itt Te is!*

Japán, Akita (1997)

magát, aki az élet minden apró örömét észreveszi, rendszeresen úszik Csillaghegyen, evez a Dunán, kerékpározik, és ha úgy jön ki a lépés, akár egyedül is elmegy sátorozni a Balatonra, és arra is volt példa, hogy az elektromos zongoráját még a nyaralásra is magával vitte.

(Aki többet szeretne tudni Gyuláról, látogasson el honlapjára, a www.balina.hu oldalra, ahol a képei, zenéi és írásai is fent vannak.)

Balina Gyula: Geometrikus jin-jang (2003)

Egy esős nyári napon érkeztem meg hozzá. A családi házuk kapujában esernyővel várt, és a hosszú udvaron keresztül végig a fejem fölé tartva kísért be otthonukba. Aki ismeri Gyulát, tudja, hogy talpig úriember.

A falakon saját festményei, „zeneszobájában” számtalan hangszer: nagy zongora, kis zongora, elektromos zongora, szintetizátorok, és sok-sok térkép, a legtöbbjük domború, hiszen a kottákon kívül azokat is gyűjti, mert szereti madártávlatból látni a világot.

Játszik klasszikus zenét, egyházi zenét, popot, rockot, de igazán jazz-zongoristának tartja magát. A pilisborosjenői házát is azért vette meg, mert a terasz alakja egy zongorára emlékeztet. Ide költözött művészettörténész feleségével 2003-ban, és már ide született a lányuk, Bianka. Azóta a helyi művészeti iskola zenetanára. A megnyugvást és letelepedést egy kalandos életút előzte meg.

Élete első 26 évét Kispesten töltötte. Apai nagymamája a szép nevű, sváb származású Hintervize Alojzia volt, aki szlovák származású férjével a budai várban lakott, ahol gyakran szólt a stájer citara a nagypapa jóvoltából. Édesapja harmonikán játszott, anyukája sokat énekelt. Innen Gyula zenei tehet-

sége. Az egyik általános iskolai tanára mondta róla: „Balina, belőled még lesz valami!” Igaza lett.

„Huszonkét éves koromban, a jazz-tanszak elvégzése után bekerültem az akkor erősen feltörekvő East együttesbe – meséli. Tanárom, Szakcsi Lakatos Béla ajánlott be, ő játszott ott előttem. Fontos állomása volt ez az életemnek. De a zaklatott életmód, a turnék, meg a száguldozás az éjszakai országutakon, a hangszerek állandó pakolása nem tetszett annyira, és nem tudtam igazán kizongorázni magamat. Alapvetően ez gitárzene volt, egy kis billentyűs kizsinezéssel, a Pink Floyd magyar megfelelője, amit egyébként nagyon szeretek.”

Az Oszoly körül

Ami Pilisbörösjenőnek a Nagy-Kevély, az Csobánkának az Oszoly. Ez a sziklás hegycsúcs a maga 328 méterével ugyan sokkal alacsonyabb, cserébe drámaibb közvetlenséggel tornyosul a település fölé; sziklái a község főteréről is megkapó közelségben látszanak.

írta:
Nevelős Zoltán
ujzag@2097.hu

A csúcsról körbetekintve a látvány nem kevésbé pompás: míg alant a falu, balra a Kis-Kevély, szemben a Ziribár és a Szentkút fölötti Hosszú-hegy, jobbra pedig a Dobogókő felé nyúló vonulatok. A csobánkai tanösvény, amely felűzi a falu körüli erdőkben található érdekességeket, igazából több egymáshoz kapcsolódó útvonalból alkot rendszert, és a természetudományos ismeretek mellett kultúrtörténeti témákat is érint, innen tudtam meg például, hogy a falu neve Borony volt a török idők során bekövetkezett elnéptelenedés előtt. A tanösvény az Oszoly és a mellette álló, kicsit magasabb Csúcs-hegy körül egy nyolcast formáló dupla körutat ír le, pusztán ez is tartalmaz annyi látványosságot, hogy Borosjenőről is érdemes legyen célba venni.

Ahhoz, hogy eljussunk erdőn

túli szomszédunk e látványosságához, nincs más dolgunk, mint itt, nálunk, a falu központjában felszállni a sárga turistajelzésre, és felkaptatva a Kevély-nyeregbe, majd leereszkedve a túloldalon el is jutunk az említett nyolcshoz. A sárga jelzés útba ejti a kényelmetlen, féloldalas ösvényen elérhető Mackó-barlangot is, utána pedig egy meredek lejtővel folytatódik, ezért megfontolandó alternatíva a Kevély-nyeregből a piros jelzés trappolhatóbb ösvényén ereszkedni le ugyanoda. A turistautak az erdő alatt futnak össze, innen választhatunk, hogy a hegy Csobánka felőli oldalán követjük-e a piros jelzést, vagy a sárgán felmászunk még a Majdán-nyeregbe, és onnan a magasfeszültségű vezetékek alatt, majd a Csúcs-hegy mögé kerülve jutunk-e fel az Oszoly csúcsára. A sárga jelzés az Oszoly-csúcs köze-

lében elengedi a kezünket és Pomáz felé veszi az irányt, úgyhogy innentől már koncentrálnunk nyugodtan a tanösvény sűrűn elhelyezett információs tábláira.

Az Oszoly hátsó oldalán hajdan legeltetésre használt fennsíkot találunk, ennek az egykori rétnek már csak foltjai maradtak a viszszaerdősödés után, de hírmondónak áll még a rétek árnyat adó, magányos faóriásainak némelyike, köztük a külön táblát is kapott „őstölgy”. A hegy meredeken emelkedik a Dera-patak völgye fölé, itt kínál újabb kilátóhelyet az a padokkal és korláttal felszerelt pihenő, amelyet Stasny Jenőről, a turistákodás hőskorának egyik kulcsfigurájáról neveztek el. A szemben lévő domb tetején a romos Szent Hubertus-kápolnát pillantjuk meg, ahová a háború előtt körmenetben zárandokoltak a hívek a patak híd-

jától induló gyalogszerpentinén át – ezt ma már benőtte a dzsungel.

A piros jelzés a falu felől kerüli a hegyet, ahol sziklamászó gyakorlólé hely is van; ennek része az Óratorony nevű szikla, amelyet az erózió mostanra életveszélyessé tett, és a tervek szerint most szeptemberben fogják bányászati technológiával stabilizálni. A csúcs alatti részen találjuk az úgynevezett Oszoly-pihenőt, ahonnan a Kossuth Lajos utcán át, ha van kedvünk, leereszkedhetünk Csobánka főterére. Ekkor azért számolnunk kell a szintkülönbséggel le- és felfelé is, anélkül viszonylag szintben hazatérhetünk a Majdán-nyereg alatti csomóponttól a Kis-Kevélyt kerülő székérúton. A leírt kirándulás Pilisbörösjenőről indulva 16–18 km, nem több két és fél Kevély-körnél, vagyis fél- vagy egynapos túrának felvállalható.

XADO

MOTORLAJOK ÉS ADALÉKOK
MINDEN GÉPKOCSIHOZ

WWW.XADO.HU

GÉNDIAGNOSZTIKA

**30 napos komplex meddőségi kivizsgálás
Az összes vizsgálat egy helyen**

Kivizsgálás több szakorvos
összehangolt munkájával 1 hónap alatt
Modern genetikai vizsgálatok,
tapasztalt szakemberek

**Istenhegyi
Géndiagnosztika
Meddőségi
Centrum**

Bejelentkezés:
+36 1 580 8600

gendiagnosztika.hu

**ÓBUDÁNTÚL
INGATLANIRODA**

INGATLANKÖZVETÍTÉS

2097 PILISBOROSJENŐ, TEMPLOM ÚT 2.
(SZÁM ALATTI 150 ÉVES KÖHÁZBAN)

+36-30-696-66-96

WWW.PILISBOROSJENOI.HU
WWW.UROMI.HU WWW.OBUDANTUL.HU

Oszlopig

KÖREID – motivációs karcolatok

fotó: Kádár Viktor

Írta:
Dózsa Gábor

Hosszú volt az éjszakád, lecsúszott pár korty, a legjobb csatlódban is előfordul, nálad is. Nem akart elaludni a gyerek, mellette és vele zuhantál álomba éjfél után. Korán lefeküdtél, de „nem jön az álom, az enyhétadó”, zakatol az agyad. Éjszakába nyúlóan verted a billentyűzetet, határidőd volt, de holnap szabad vagy. Mindegy.

Eljön a reggel, a hat óra, a hét, a tíz, kinek-kinek.

Húz az ágy, de téged keményebb fából faragtak. Kipattansz, egyenesen bele a futónadrágba, mez, sapka, magadra rántod a futócipőt az előszobában, duplára kötöd, eggyel kevesebb gond, kilépsz az utcára, elindítod az aktivitásmérőt, és már most tudod, hogy merre fogsz futni.

Tíz kilométer alá nem adod, sportmúlt „oblige”, de a mentéseidet magaddal viszed, hogy előránthasd őket, mielőtt belehalnál: hosszú volt az éjszakád, gyerek, munka stb.

Mai penzumod a szokásos 11 km az oszlopig, vagy ahogy alakul. Lefutsz a játszóg, bizsergető érzéssel nyugtázod, mennyit haladt tegnap óta a focipálya építése, próbálsz meghatározni a levendula aktuális liláját, miközben talpad alatt már a murva görög. Pillantásoddal végigsimogatod a közösségi faültetés eredményét, külön szeretettel tekintesz az állatok ültetett növendék magas kőrisre, ami most még pont olyan alacsony, mint amilyen kecses. Az eleje mindig szenvedős, az első 2-3 kilométer, vagy négy, amíg beáll a levegővétel ritmusa, és persze mire beállna, itt az első emelkedő, mert az ipszilonnál nem az egri vár felé, balra tartasz, hanem nekivágsz a kaptatónak, és kiesik a tüdő, felborul a ritmus, arra figyelysz, hogy mire lépsz, hogy ki

ne forduljon a bokád, meg a beled. Aztán végre kisimul az út, felérsz 309 méterre, jön a sík, itt megereszted, már beütött az adrenalin, szinte látod, ahogy lapped a hasad, tágul a tüdő, tisztulnak a pórusaid, tetszetős számot varázsol a kijelzőre a mérleg. Eléred a hatalmas hársfa uralta újabb ipszilont, ezúttal balra indulsz, lefelé, a csobánkai műút felé, amikor megcsörren a mobilod. Felveszed, mert büszke vagy rá, és lehetsz is, hogy éppen edzel, az apád az, vagy a lányod, vagy a nagymuter, vagy a munkatársad, hehe, mondod, most nem jó, most futsz, visszahívd majd. Közben azon mélázol, mennyire szerencsés és kiváltságos is vagy, hogy te most éppen edzhetsz, míg ők dolgoznak. És ezt megteheted, bármikor, és ők is megtehetik, mert a testedzésre szánt idő olyan, mint a mosakodás: te döntöd el, hány percet szánsz rá naponta, hetente, és az eredmény érezhető lesz. Aztán futsz

tífajt, futsz csak, zihálsz, és néha kitekered a nyakad egy-egy furcsa zajnál, hogy vajon nem a nógrádi medve eredt-e a nyomodba a bocsaival. Eléred a beláthatatlan, kizárólag behallható kanyart a csobánkai aszfaltnál, megvárod, amíg balról már csak a csend van, ekkor jobbra tekintesz, és ha üres az út, átszökessz a temető feletti szakaszra, lassítod a tempót, mert megint emelkedik az út, eléred végre a villanyoszlopot, trendforduló, és ha csak a tíz-tizenegy kilométer a cél, az oszlopnál visszafordulsz. Időbe telik, mire okosórád, sportórád, aktivitásmérő

”Mennyire szerencsés és kiváltságos is vagy, hogy te most éppen edzhetsz, míg ők dolgoznak. És ezt megteheted, bármikor, és ők is megtehetik, mert a testedzésre szánt idő olyan, mint a mosakodás: te döntöd el, hány percet szánsz rá naponta, hetente, és az eredmény érezhető lesz.

fotó: Dózsa Gábor

tovább, zene nélkül, most vijjogásra és csivitelésre és reccsenő gallyakra és csörgő avarra vágysz, nem dugtad be a füledbe a szpo-

vagy pulzusod konstatálja, hogy itt bizony száznolcvan fokos fordulat történt, ráadásul mostantól megint lejt az utad. Sokadszorra is

végignyugtázod a nyári csobánkai újszülötteknek ültetett facsemeték sorát, ahogy elhaladsz mellettük, és újfent elámulsz, hogy egyesek mennyire nem babonásak, és itt arra gondolsz, hogy a te hátad bizony borsódná, ha azt látnád, hogy a gyermekeid születésekor plántált fácskákat valami megmagyarázhatatlanul gonosz emberek valami megmagyarázhatatlan okból adott esetben gyökerestül kitépték vagy letaposták, és nem tudnál másra gondolni, mint hogy ez bizony az elkerülhetetlen ómen, nekik, már-mint gyerekeidnek ezennel befellegzett, kampec dolores. Biztos, hogy soha nem ültettél volna fát, ahogyan nem is ültettél, gyermekeid születését megörökítendő, egy erdei út mellett húzóódó árokpartra... akárhányszor is kirázott a hideg, midőn erre futván rájuk vetődött fáradt tekinteted. A táj most a szokásosnál is kihaltabb. Kutyas ember: nulla. Futó: nulla. Bringás: az sincs. Úgy érzed, hogy ennél kietlenebb nem lehetne már a környék. Feltekintesz a Kevélyek

szürke sziluettjére, szereted a látványt, otthonos érzés tölt el, majd végigfutsz, ismét emelkedvén, a semmi közepén millióért felhúzott terméskő kerítés mentén, és futsz, kepeszkedsz tovább a hársfáig, majd még egy keveset a fehér murvával szórt emelkedőn, fel a másik villanyoszlopig, ahol a gps mindig megbolondul, megiszod az obligát két kortyot a kulacsból, és megkönnyebbülve váltasz hatperces kilométerenkénti tempóra a faluig többé-kevésbé lejtő terepen.

Megpillantod a templomtornyot, otthon vagy. A tempó a tiéd. Magadnak csinálod. Senkit nem érdekel. A hangsúly a mozgáson van. Teszed, ha teheted.

Közösségi vásárlás

2. rész: VeddEgyütt

A Zsákfalvi Riporter előző számában indítottuk útjára cikksorozatunkat, amelyben azokat a zöldség- és gyümölcsközösségeket mutatjuk be, amelyeknek falunkbeli tagja is van.

Tesszük mindezt azért, hogy tanuljunk. Milyen előnyei vannak egy ilyen tagságnak? Milyen választási szempontokat tartsunk szem előtt? Milyen működési modellek léteznek? Példák, amelyek reméljük, hogy előbb vagy utóbb (de inkább előbb!) ragadósak lesznek, és végre Pilisborosjenőnek is lesz saját termelői-vásárlói közössége. Hiszen számtalan finomság terem és készül a faluban. Talán több is, mint gondolnánk. Talán már sok kosárra elegendő. És a leendő vásárlók is itt sorakoznak már. Talán csak az egymásra találás hiányzik...

Dr. Csányi Mártát, ha nem is mindenki, de kétségkívül sokan ismerik a faluban. Aktív szerepet tölt be a helyi közösségépítésben, és sokat tesz a rászorulóknak segítése érdekében is. Márti rátalált a számára tökéletes rendszerre – a VeddEgyütt célja ugyanis nem csupán a termelő és a vevő összekapcsolása, hanem a helyi közösség építésének támogatása is.

Zsákfalvi Riporter: Mióta vagy kapcsolatban a VeddEgyütt szervezettel?

Dr. Csányi Márta: Már évek óta szervezek kampányszerű gyümölcs-, főként alma- és meggyvásárokat a VeddEgyütt csapatával. A rendszer lényege ugyanis, hogy helyi önkéntesek közösségi vásárokat szerveznek, akiket a VeddEgyütt összeköt közvetlenül a termelővel, s teszi mindezt egy online rendelési felület segítségével.

ZSR: Miért esett éppen rájuk a választásod?

CsM: Mert kettős céljuk van: egyrészt, hogy közvetlenül a termelőtől beszerezhető friss, magyar terméket juttassanak el a hazai háztartásokba, másrészt ennek

Az Élő Tisza Szövetkezet standja és Marsi Gergő a Római parti Piacon.
Forrás: facebook.com/RomaiPartiPiac

révén a közösség építése. Utóbbit többféle módon igyekszik megvalósítani. Egyrészt azon dolgozik/dolgozunk, hogy környékbeli termelőktől lehessen vásárolni, őket támogassuk, illetve a lehető legkisebbre csökkentsük az áruszállítás okozta környezetterhelést. Ennek kapcsán még sok munka vár ránk, hiszen Pilisborosjenőre jelenleg az Élő Tisza szövetkezetbe tömörült termelőitől érkezik a zöldség és a gyümölcs Marsi Gergő közreműködésével. Másrészt a helyi átvételi pont kialakításával lehetőséget biztosít a közösség tagjainak a találkozásra, beszélgetésre. Persze nem most, a koronavírus-járvány idején – napjainkban a minél gyorsabb és minél kevesebb kontakttal járó

áruátvételt támogatjuk. Harmadrészt a bevétel bizonyos százalékát visszautalják a közösség számára, amely az elmúlt fél évben jelentős összeg volt. Ebből a Családsegí-

tővel együtt élelmiszeradományt vásárolhattunk a rászorulóknak számára. Csodálatosan szép ívű dolog számomra, hogy a VeddEgyütt rendszerén keresztül történő vásárlásainkkal a hazai termelőket és a falunkbeli nélkülözőket is támogatjuk.

ZSR: Mit kell tennie annak, aki szeretne a VeddEgyütt rendszerén keresztül hazai termesztésű zöldséget, gyümölcsöt rendelni?

CsM: A www.veddegyutt.hu címen elérhető weboldalon regisztrációt követően lehet rendelni. A honlapon megtalálhatók az aktuális vásárok, köztük a pilisborosjenőiek is, amelyekről igyekszem minden esetben e-mailben is tájékoztatni a közösséget. Ez idáig maximálisan megelégedésünkre szolgálnak a kapott áruk, pozitívak a visszajelzések is.

És még bőven van olyan zöldségközösség, amelynek van vagy vannak pilisborosjenői tagjai, ezért cikksorozatunkat a Zsákfalvi Riporter következő számában folytatjuk.

TRUNK

ÉPÍTŐANYAG KERESKEDÉS

+36-26-336-066

+36-30-934-2838

+36-30-581-4960

WWW.TRUNKEPITOANYAG.HU

SÓDER **HOMOK** **CEMENT**

MÉSZ **ZSALUKÓ** **TÉGLA**

HŐSZIGETELŐ RENDSZEREK

GÉPI FÖLDMUNKA

HULLADÉK ÁTVÉTEL

KONTÉNER RENDELÉS

TERMŐFÖLD KISZÁLLÍTÁSSAL

KALODÁS TŰZIFA

Impresszum ISSN 2676-8577

Kiadó: 2097 Csoport Egyesület
Székhelye: 2097 Pilisborosjenő, Fő út 91.
Kiadásért felelős: Wittmann Imre
Főszerkesztő: Frivaldszky Bernadett
Szerkesztő: Viszkocsil Veronika
Tördelőszerkesztő: Kádár Viktor
Korrekter: Demes Réka, Várkonyi Ágota, Nevelős Zoltán

ujtag@2097.hu 2097.hu/zsakfalvi

Projektmenedzser, hirdetésszervező: Gedeon Tímea
Nyomda: B32 Nyomda Kft. Felelős vezető: Deák Kinga
Munkatársak: Antal-Kövári Veronika, Csonka Írisz, Demény Rózsa, Dózsa Gábor, Erdélyi Ferenc, Gál Böbe, Kiss Györgyi, Madaras Zoltán, Molnár András, Németh Juci, Nevelős Zoltán, Nevelős-Forgács Ildi, Viszkocsil Veronika

Facebook: 2097 Falufórum

Készpénzadományokat a Mandelbrot Pékségben kihelyezett gyűjtődobozban gyűjtünk, banki átutalást a 73612102-10212408 számlaszámunkra tud küldeni. A 2097.hu/zsakfalvi oldalon található űrlapon keresztül bankkártyával is tud támogatást küldeni. Köszönjük!

Gondolatok a Várvölgyről

A vármakettől a murvabányáig

A Fortepan oldalain Pilisborosjenőre rákeresve, vagy a Bányai Zsuzsa által elindított „Pilisborosjenő képekben” Facebook-csoport képei között tallózva gyakran előjönnek az Egri csillagok forgatásának képei.

írta:
Erdélyi Ferenc
ujzag@2097.hu

Kevésbé hihető, de a „Várvölgy” alig 50 év alatt egy zömében füves legelőből, ahol a nyári esőt követően kosárszámmra lehetett szedni a mezei szegfűgombát, sűrű bokros területté alakult, mára a szúrós galagonya és kókény vette át az uralmat. Érdekes ez a világ, mert az áthatolhatatlan bozót sok kicsi területre tagolja ezt a tájat, és a kialakuló mikroklíma más és más növényeknek kedvez.

Szakemberek szerint ez a bozót, amely lassan „Csipkerózsika-álomba” meríti a völgyet, az erdősülés egyik első állomása. Alapvetően két lehetőség áll előttünk: hagyjuk, hogy a természetes folyamat végigmenjen, erdő alakuljon ki, vagy most még vissza lehet alakítani a legelőt intenzív bozótirtással és legeltetéssel. Ahhoz, hogy ehhez elegendő állat legyen a völgyben, jelenleg nincs megfe-

lő infrastruktúra, legfőképpen nincs elég víz. Ez pótolható lenne naponkénti vízzsállítás, viszont ehhez út kell. Az állatokat el kellene keríteni, ehhez még kerítések is kellenek. Így a régi állapothoz való visszatérés is jelentősen megváltoztatná a tájat, az infrastruktúra megjelenése pedig vonzaná az ingatlanfejlesztésben érdekelteket.

Az erdősülés folyamata természetes úton nagyon lassú, így csak unokáink láthatnák, ahogy a várat benövi az erdő. A Fehér-hegy felől a feketefenyők ugyan benyomultak a tájba, de ezt a fajt éppen vissza kellene szorítani, mert nem ide való. Sűrű árnyéka és lehulló tűlevelei miatt alatta semmilyen növény nem él meg, így kiszorítja a természetes növénytakarót. A völgy bozótos részén először a kőriscsemeték erősödhetnek

A vékony talajon olyan különleges növények kapaszkodnak a hegyoldalban, mint a Szent-István szegfű (fokozottan védett, 100 000 Ft) fotó: Erdélyi Ferenc

Honfoglalók. A murvabánya alján először a szélsőséges szárazságot is elviselő növények telepednek meg, ahogy vastagszik a talaj, úgy jelennek meg újabb és újabb fajok. Ezt a folyamatot szakítja meg, ha a motor kereke újra és újra felszakítja a vékony talajt. fotó: Erdélyi Ferenc

meg, és megtelepedhetnek az itt honos tölgyek, amelyeknek sokkal nagyobb a fényigénye. Ezt a természetes folyamatot faültetéssel segíthetjük, kialakíthatunk például a vár felé menő út két oldalán egy tölgyes fasort, csillapítva így a nyári melegeket. Lehet, hogy a Pilisi Parkerdő is lehetőséget lát az erdőültetésben.

A völgyből a murvabánya felé tartva egyre csökken a bokrok mérete, mire felérünk a Fehér-hegy gerincére, már csak lágyszárúakkal találkozhatunk. Ez a terület a környék fajban leggazdagabb, természetvédelmi értékekben leginkább bővelkedő része, amit árvalányhajas dolomitsziklagyep-társulásnak neveznek. A vékony talajon csak a tavaszi vízbőség idején van any-

nyi nedvesség, hogy megéljenek a növények, nem véletlen, hogy május-júniusra levirágzik a táj, csak az ökörfarkkórók gyertyái merednek az égre. Az ilyen területek nagyon sérülékenyek, mert ahol felszakad a növénytakaró, a gyökerek szövetneke, ott a természetesen is kibukkanó fehér sziklafelszínről hamar lemosódik a talaj. Ezért is baj, hogy a murvabányát sokan motorkosszpályának gondolják, mert újra és újra felszaggatják a kialakuló növényzetet. Ma még csak a varjúhájak tudnak foltokban megtelepedni itt, és néhány tő gubóvirág vetette meg a lábát, de ha bolygatatlanul magára hagynánk a területet, a természet lassan kijavítaná az általunk üttötte tájsebet.

Galagonya, a szívgyógynövénye

Írta:
Kiss Györgyi
ujzag@2097.hu

Nagyon fontos, hogy a gyógy-növények az életetek részévé váljanak, ne csak valami furcsa, keserű, savanyú, megszokható dologként gondoljatok rá. Két recepttel segítünk ebben.

Galagonyás kökénylekvár:

mindkét gyümölcsből fél-fél kg-ot gyűjtünk, és adhatunk hozzá egy kicsi szőlőt is. Ízesítőként őszi fűszereket, mint fahéj, szegfűszeg, gyömbér, édesítőként barnacukrot vagy egyéb természetes édesítőt ajánlok kb. ½ kg mennyiségben. Zselésítőként pedig használatok pektint, ami természetes kocsonyasító anyag. A használatával kevesebb cukorral, rövidebb főzési idővel készülhetnek a dzse-mek, így ízük gyümölcsösebb ma-rad.

Galagonyalikőr: töltünk meg

egy 5 literes befőttesüveget meg-tört galagonyával, majd öntsük fel jó minőségű házipálinkával. Hagy-juk ázni kb. 2-3 hétig (nem baj az sem, ha kicsit megfedekezünk róla). Leszűrést követően lega-lább a karácsonyt várjuk meg vele. Fontos, hogy az ízek összeérjenek. Adagolás: lehet tinktúráként né-hány csepp valamilyen melegítő teába, bátrabbak alkalmanként 2-3 centet is fogyaszthatnak.

És ne feledjétek, ősszel, télen, majd amikor isszátok, minden kor-tyhoz jár az emlék is: a nap, ami-kor, akivel, ahol gyűjtöttétek.

A galagonyabogyó elsősorban szívgyógyszerként közismert. A szív teljesítményét nem annak hajszolása révén növeli, hanem a keringés javításával, a szívizomzat energiájának fokozásával. Nyugtató hatású, csökkenti a vérnyomást, kedvezően hat a koleszterinszintre, és ugyanakkor megelőzi az érlemezsedést.

Wéores Sándor egy lánygyer-meket idézett meg előtünk, pedig a galagonya az őszi dom-boldalak varázsos uralkodónője. Csendben, szótlanul, kicsit sem hivatkozva véd meg minket ma-gunktól. Ha csak a bevezetőt nézi-tek, láthatjátok, hogy mindennapi és csaknem minden felnőttet érin-tő problémákra kínál valamilyen megoldást. A galagonya virágát és termését egyaránt használhatjuk. Májusban a virágos hajtásvéget, ősszel a bogyós terméseket gyűjt-jük. Járatok nyitott szemmel, mert a Szűz, a Mérleg és a Skorpió hava is alkalmas a begyűjtésre, de a fagyokat már ne várjátok meg vele. A bogyókat nagyon alaposan

szárítsátok ki, mert bepenészed-hetnek. Általában nem ajánlott, hogy közvetlen napra tegyünk száradó gyógynövényt, de a cél érdekében most ez is elfogadható.

Teakészítés: kicsit hosszabb időt igényel, de ha jó rutint alakítunk ki benne, az előkészületekre szánt időt már észre sem fogjátok venni. Tehát: egy-két órára, 2 dl vízbe egy evőkanál bogyót be kell áztatni, majd lassan felmelegíteni, és forralás után egy percre főzni. Különleges teát kapunk, és tovább fokozzuk a hatását, ha melegí-téskor egy szem szilvát is hozzá-adunk.

Kúraszerűen, vagy akár folya-matosan is ihatjuk, mert ható-

anyagai nem raktározódnak el. Amennyiben vízajtó hatását szeretnénk érvényesíteni, inkább napközben igyuk, akár 2-3 csé-szével. Nyugtatóként, stresszoldóként az esti órákban érdemes fogyasztani.

Mivel serkenti a szívizom vérel-látását, ezért kiváló szíverősítő, értágító és vérnyomáscsökkentő hatású. Javasolják koszorúér-be-tegségek gyógyítására is.

A fent leírtak okán használható szédüléskor és fülzúgás megszün-tetésére is.

A fogyasztása nem javasolt 12 éven aluli gyermekeknek és ala-csony vérnyomás esetén. Terhesség idejére viszont nincs ellenjavallat.

fotó: Erdélyi Ferenc

Symbiose
Finom ételek, természetesen!

adalékmentes, természetes ételek
helyi és környékbeli, valamint
osztály minőségi alapanyagokból

Symbiose – finom ételek
Pilisborosjenő

jelenleg elvitelre,
vagy házhozszállítással:
06-30-448-09-33
06-30-540-89-48
symbiosefood@gmail.com

FÖLDMÉRÉS

foldmeres.uromkornyek@gmail.com

épületfeltűntetés, -bontás
telekalakítás, -osztás, -egyesítés
társasház szintenkénti alaprajzok
felmérések
kitűzések

Aczél Ferenc

0670/323-3925

NAPFÖRGŐ

Berkiné Fehér Éva

Gyógytornász-fizioterapeuta,
Schroth-, Dorn gerincterapeuta,
FDM manualterapeuta, trigger és
tenderpont terapeuta

Egészségmegőrző kezelések,
mágnesterápia, fiziko- és
lézerterápia, gerinc- és
manualterápia,
rehabilitáció, tanácsadás, Bach
virágterápia, trigger-, tenderpont- és
fasciaterápia, tartásjavítás,
csoportos órák gyerekek és
felnőttek számára.

www.napforgo-gyogy-torna.hu
+36-20/228-5560

